

ZA VEĆU AFIRMACIJU UMJETNIČKOG PODRUČJA U HRVATSKIM ŠKOLAMA

(„Umjetnički odgoj i obrazovanje u školskom kurikulumu”, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, HPKZ – Ogranak Split, Split, 2010.)

Knjiga *Umjetnički odgoj i obrazovanje u školskom kurikulumu*, nastala u prigodi istoimenoga znanstveno-stručnog skupa Sedmih dana osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije „Prema kvalitetnoj školi”, održanoga 28. i 29. siječnja 2010. u Splitu, a objavljena u izdanju splitskoga Filozofskog fakulteta i Ogranka HPKZ-a, prinos je nastojanjima da se pridonese većoj afirmaciji umjetničkog područja u hrvatskim osnovnim školama. U praksi ne samo hrvatskih nego i škola razvijenih zapadnoeuropskih zemalja, kako je u uvodnoj riječi istaknula urednica Hicela Ivon, to je područje marginalizirano unatoč spoznajama o bitnoj ulozi umjetnosti u odgoju djece i mladeži. Predmeti unutar umjetničkog područja, navodi u predgovoru knjizi Đurđica Kaurlo Martinić, osim poticanju osobne kreativnosti mogu pridonijeti i promicanju škole kao kulturne sredine.

Prilozi u knjizi, njih devet, s različitih motrišta propituju razne vidove umjetničkog područja u osnovnoškolskom kurikulumu. U prvom prilogu naslovljenom *Europska iskustva u izradi kurikula umjetničkog područja* **Stjepan Kovačević** donosi usporedan analitički prikaz pristupa umjetničkom području u odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj i europskim zemljama te upozorava na teškoće u ostvarivanju umjetničkog odgoja u našoj osnovnoj školi. **Smiljana Zrilić, Violeta Valjan-Vukić i Magdalena Miočić** u članku *Umjetnički odgoj u alternativnim školama* prikazuju koncepcije i sadržaje umjetničkog odgoja temeljene na Montessori i waldorfskoj metodi, uspoređuju ih s onima u redovitoj osnovnoj školi te upućuju na mogućnosti primjene nekih načela alternativnih škola u redovitoj školi. Čitatelja ujedno potiču na kritičku prosudbu učinkovitosti jednih i drugih s ciljem poticanja umjetničkog odgoja mladih. Promišljajući složene odnose među znakovnim sustavima različitih umjetnosti, **Miroslav Huzjak** u članku *Transmutacija, intersemiotičko prevođenje i strukturalna korelacija* pokazuje kako u poučavanju likovnih umjetnosti „sačuva-

ti izražajnu dominantu koja čini suštinu pojedinoga umjetničkog djela” te napominje da literarno tumačenje djela na površnoj, tematskoj razini treba u nastavi izbjegavati. **Ivana Grubišić i Milijana Kovačević** bave se odnosom darovitosti i likovne darovitosti u dječjem crtežu te nastoje utvrditi sličnosti i razlike u karakteristikama crteža darovite i likovno darovite djece rane osnovnoškolske dobi. **Jadranka Nemeth-Jajić i Dijana Dvornik** na primjeru bajke *Plesna haljina žutog maslačka* Sunčane Škrišnjarić i priče *O padobrancu* Nade Iveljić upućuju na mogućnosti poticanja i razvijanja literarnih i jezično-komunikacijskih sposobnosti učenika mlađe školske dobi primjenom kontrastivnog pristupa u nastavi književnosti. **Hicela Ivon** u članku *O lutki i lutkarskim umjetnostima u školskom kurikulumu* obrazlaže pedagoške vrijednosti komunikacije pomoću lutaka u odgojno-obrazovnom radu u osnovnoj školi. Posebnu pozornost pritom posvećuje socijalizirajućim mogućnostima komunikacije pomoću lutaka te mogućnostima za integrirano, aktivno i kreativno učenje i poučavanje. **Ines Bijelić** izvješćuje o rezultatima istraživanja uloge medija (televizije, radija, tiska, računala) u slobodnom vremenu osnovnoškolaca te upozorava na važnost razvijanja medijske pismenosti u djece i mladih, dok se na ulogu izvannastavnih aktivnosti u poticanju razvoja učeničkog stvaralaštva osvrće **Branimir Mendeš** u članku *Izvannastavne aktivnosti u suvremenom školskom kontekstu*. U tom se prilogu među ostalim također donosi povijesni pregled razvoja izvannastavnih aktivnosti u hrvatskom školstvu te usustavljena podjela sadržaja i područja rada u tim aktivnostima. U posljednjem prilogu u knjizi, *Mišljenje i stavovi učitelja o darovitim učenicima i programima za darovite* **Nade Pleić**, rezultati prikazanog istraživanja pokazuju kako postoji želja učitelja za identifikacijom darovitih i za rad s takvim učenicima, ali i to da im je potrebna dodatna izobrazba o darovitosti, darovitim učenicima i radu s darovitima.

Knjiga *Umjetnički odgoj i obrazovanje u školskom kurikulumu* ponajprije je namijenjena učiteljima umjetničkog područja, no zbog raznovrsnosti, širine i dubine pruženih uvida može biti korisna literatura i učiteljima drugih nastavnih predmeta te svima onima koji se profesionalno bave odgojem i obrazovanjem mladih naraštaja.

Jadranka Nemeth-Jajić